

Velkommen til Samfunnsøkonomi 3442

1. forelesning Høsten 2020

Joakim Blix Prestmo, 18. august 2020

agenda

- Litt om kurset
- Hva er samfunnsøkonomi?
- Viktige begrep som vi som samfunnsøkonomer må forstå
- Tilbud og etterspørsel
- Høsten 2020 – innleveringer, eksamen mv.

litt om kurset

digital og analog forelesning

videoressurser

hvordan sette faget i kontekst?

hva er samfunnsøkonomi?

beskrive og forklare husholdningers, bedrifter og myndigheters beslutninger

faget er kvantitativt og modeller spiller en viktig rolle

bruke samfunnsøkonomi til å forstå verden i dag og veien hit

[https://www.gapminder.org/tools/#\\$state\\$time\\$value=2019;;&chart-type=bubbles](https://www.gapminder.org/tools/#$state$time$value=2019;;&chart-type=bubbles)

modeller

hva er modeller?

styrker til modeller

kritikk mot modeller

ulike skoler

- Klassisk økonomisk teori
- Nyklassisk økonomisk teori
- Keynesiansk teori
- Chicago-skolen
- Adferdsøkonomi
- Rethinking economics
- Sirkulær økonomi

begrep vi som samfunnsøkonomer må beherske

- Knapphet
- Kost-nytte
- Alternativkostnader
- Tapte kostnader
- Marginal nytte og marginal kostnad
- Rasjonalitet

knapphet

- De fleste goder er begrenset
- En person kan ikke få mer, uten at noen andre må få mindre
- Dermed blir fordeling av ressurser viktig

kost-nytte

- Nyttebegrepet
- Bred definisjon av kostnader og nytte
- Agere hvis og bare hvis $\text{nytte} > \text{kostnadene}$
  - Altså du får et økonomisk overskudd av handlingen
- Fallgruver
  - Absolutt ifht. relativ gevinst
  - Implisitte kostnader
  - Manglende lønnsomhet på marginen

hvor mange oppskytninger?

Ant. oppskytninger	Totale kostnader	Total nytte	Marginal kostand	Marginal nytte
0	0			
1	3			
2	7			
3	12			
4	20			
5	32			

hvor mange oppskytninger?

Ant. oppskytninger	Totale kostnader	Total nytte	Marginal kostand	Marginal nytte
0	0		0	
1	3		3	
2	7		4	
3	12		5	
4	20		8	
5	32		12	

hvor mange oppskytninger?

Ant. oppskytninger	Totale kostnader	Total nytte	Marginal kostand	Marginal nytte
0	0	0	0	
1	3	6	3	
2	7	12	4	
3	12	18	5	
4	20	24	8	
5	32	30	12	

hvor mange oppskytninger?

Ant. oppskytninger	Totale kostnader	Total nytte	Marginal kostand	Marginal nytte
0	0	0	0	0
1	3	6	3	6
2	7	12	4	6
3	12	18	5	6
4	20	24	8	6
5	32	30	12	6

kostnader og nytte på marginen

- En ekstra enhet – på marginen
- Marginal kostnad
  - Økning i kostnader av en ekstra enhet
- Marginal nytte
  - Økningen i nytte av en ekstra enhet

alternativkostnader

- Ideen om at tiden og ressursene dine alltid kan anvendes på en alternativ måte
- Hva kunne du alternativt brukt tiden på
- Boka: Eks. med Zuckerberg

tapte kostnader (sunk cost)

- Ugjenkallelige kostnader – de som ikke endres av atferd
- Dermed ingen grunn til å ta hensyn til tapte kostnader i beslutninger

makroøkonomi og mikroøkonomi

- Mikroøkonomi
  - Individens handlinger og beslutningene deres
- Makroøkonomi
  - Nasjonaløkonomien – BNP, arbeidsledighet
  - Økonomisk politikk

litt mer om kurset

- Forelesningsplan - [her](#)
- Pensum: Samfunnsøkonomi 3442 og [CORE](#)
- Øvingsoppgaver
- Sentrale ressurser/Nasjonalt H2020
- Kontakt: it's learning, evt. Joakim.B.Prestmo@bi.no
- Eksamen